

Dziś

w numerze:

- 1) Szczegóły obrad Wojewódzkiej Rady Narodowej — Dyskusja nad sprawozdaniem Wojewody Białostockiego.
- 2) W celach skazańców w Norymberdze.
- 3) Suwalki protestują przeciwko werdyktowi Norymberskiemu.

Jedność NARODOWA

PISMO CODZIENNE WOJ. BIAŁOSTOCKIEGO

Nr 184 (275)

Środa, 9 października 1946 r.

Rok III

Pracowity dzień plenum Wojewódzkiej Rady Narodowej Wyczerpujące sprawozdanie Wojewody Białostockiego

Sprawy administracji i odbudowy gospodarczej najpilniejszymi zagadnieniami województwa

Ono najszersze posiedzenie Wojewódzkiej Rady Narodowej, posiadające na warsztacie swych obrad bardzo wiele ważnych spraw i zagadnień z terenu województwa, obfitowało w bardzo ciekawe i nader interesujące momenty. Po odczytaniu poprawek do protokołów z posiedzenia z dnia 3 i 4 września 1946 r. wpłynął wniosek nagły, by diety wypłacane członkom WRN z tytułu odbywanych posiedzeń, przekazać w wypadku koniecznym na rzecz odbudowy Białostocka. Następnym punktem posiedzenia, który zajął gros czasu w obradach, było wyczerpujące sprawozdanie ob. wojewody Dybowskiego.

Administracja wspólna z organizacjami społecznymi i politycznymi zdała całkowicie egzamin w referendum czerwcowym.

Silnie zaakcentował na początku ob. Wojewoda zgodną współpracę czynnika administracyjnego, społecznego i politycznego w przeprowadzeniu referendum ludowego na terenie województwa w czerwcu r.b., stwierdzając przy tym, iż taka ta, w którą włożono dużo pracy, dała spodziewane dobre wyniki. Niepokojącym objawem, zdaniem ob. Wojewody, jest odpływ personelu przedniego do bardziej popłatnych resortów służby państwowej. Jest to wynikiem niejednolitej polityki płac w tej dziedzinie. W okresie sprawozdawczym nastąpił szereg zmian na stanowiskach starszych. Podstawą selekcji były tu rzeczywiście ujawnione umiejętności organizacyjno-administracyjne. W opracowaniu znajduje się projekt rozbięcia powiatów łonżyńskiego i bielskiego na dwa powiaty, gdyż w obecnej wielkości są to zbyt duże terytorialnie jednostki do administrowania. Od czasu referendum w nastrojach ludności nastąpił wyraźny przełom, wyrażający się w pozytywnym stosunku społeczeństwa do zarządzeń władz. Zmienił się również gruntownie stosunek społeczeństwa do Armii Czerwonej, traktowanej coraz przyjaźniej, ja ko Armii sojuszniczego państwa i przez ludność widzianą zupełnie z dala od dawnych wypadków morderstwa i poprawne zachowanie się żołnierzy radzieckich wobec mieszkańców. Rozumna współpraca z przedstawicielem marsz. R. R. Kossowskiego w naszym województwie ma tu też swe znaczenie. Wojskowe jednostki radzieckie stacjonują obecnie tylko w Białymstoku i jego najbliższych okolicach.

Stwierdził następnie ob. Wojewoda wybitne żywienie działalności partii politycznych. Przewodzącej PPR, bratnia PPS, po reorganizacji organizacyjnej również przejawia wzmożoną działalność. W

zakresie wymiany ludności między Polską a ZSRR stwierdził ob. Wojewoda pomyślny przebieg ewakuacji Białorusinów. Uporządkowanie wymaga i to bardzo gruntownego, dział ewidencji ludności na terenie miasta. Chaos w tym zakresie, wynikający między innymi ze zwiększonego ruchu ludności, nie dopełniającej wymaganych formalności meldunkowych, winien być jak najprędzej zlikwidowany ze względu na bliską paszportyzację.

Młodzież poborowa dowiodła swego obywatelskiego stosunku do służby w demokratycznym Wojsku Polskim

Pobór jesienny rocznika 1925 przebiegł na terenie województwa

nad wyraz pomyślnie. Nie stawiło się zaledwie 16% poborowych. Zadecydował tu nie opór powoływanych, lecz ruch emigracyjny na zachodnie tereny Polski, dokąd młodzież najliczniej wyjeżdża. Wezwania uległy więc zwrotowi z racji nieobecności adresatów.

Budżet Samorządu Wojewódzkiego, choć ulega poprawie, wciąż jednak deficytowy

O samowystarczalności budżetowej Samorządu Wojewódzkiego nie ma mowy. Wpływy jego jednak zwiększają się; przykładem w tym względzie może być powiat sokólski, gdzie wpływy podatkowe pokaźnie wzrosły.

Gdy idzie o Wojew. Wydz. Odbudowy, działalność jego, z braku

funduszy, nie może się we właściwych rozmiarach rozwijać; świadczenia samego społeczeństwa na cele odbudowy, jakkolwiek niemałe, stanowią jednak przyślowiową kroplę w morzu w obliczu istniejących na tym odcinku potrzeb. Pomoc Rządu jest tu konieczna.

Aprobowanie ludności — na wysokości zadania

Zaprobowanie ludności w artykuły żywnościowe, na podstawie kart zaopatrzenia, jest w ostatnich miesiącach realizowane w 100%. W dużym stopniu pomogły tu dostawy UNRRA. Co do zaopatrzenia ludności w artykuły odzieżowe, na podstawie odpowiednich kart, zaistniało duże opóźnienie; spowodowane jest to trudnościami technicznymi, a także i opleśszalnością „Spolem”, albowiem towary odzieżowe czekają tylko na sprowadzenie ich z Łodzi.

Dotkliwy brak lekarzy na terenie województwa

Praca Woj. Wydz. Zdrowia napotyka na duże trudności z racji przede wszystkim braku lekarzy. Stąd Ośrodki Zdrowia nie mogą być częstokroć zorganizowane i obsadzone odpowiednimi siłami fachowymi. Goldap np. nie ma lekarza powiatowego.

W zakończeniu swego sprawozdania omówił ob. Wojewoda urzędowanie instytucji administracji niezespolonej, stwierdzając, iż dają one duży wkład w całokształt odbudowy państwa.

Po sprawozdaniu ob. Wojewody i zarządzonej przerwie obiadowej rozpoczęto ożywioną dyskusję nad poruszonymi zagadnieniami.

Pierwszy zabrał głos ob. Kunaj, podkreślając zgodną współpracę poszczególnych czynników w kształtowaniu życia województwa, z wyjątkiem PSL. Stronnictwo to nie tylko nie bierze udziału w odbudowie naszego państwa, lecz przez łączenie się z reakcyjnym podziemiem i obłąkającą nienawiść do przebudowy naszego państwa w duchu demokratycznych reform ustrojowych, skompromitowało się w oczach całego społeczeństwa. Blok PKWNowski zyskuje natomiast z dniem każdym na sile i popularności wśród społeczeństwa, szeregi jego rosną. W imieniu PPR wyraził mówca przekonanie, że zdarzające się nadużycia i niedociągnięcia w organach administracyjnych, podległych pośrednio lub bezpośrednio województwu, zostaną usunięte i przestaną być zagadnieniem. W imieniu swej partii wyraził ob. Kunaj wotum zaufania dla ob. Wojewody.

Drugi z kolei mówca, ob. Krzewniak solidaryzował się ze stanowiskiem PPR w ocenie sprawoz-

Raeder prosi o śmierć Emma Goering będzie sądzona

Norymberga. Seneser ma prośbę na ręce Międzynarodowej Rady Kontroli, żądając skazania wyrokiem Trybunału w Norymberdze, jeden ze zbrodniarzy hitlerowskich, admirał Erik Raeder, byłego szefa niemieckiej marynarki.

Zwrócił się on mianowicie z wnioskiem, aby karę dożywotniego więzienia zamieniono mu na karę śmierci przez rozstrzelanie.

W swym podaniu Raeder stwierdza, że za 50 lat i kara dożywotniego więzienia nie może potrwać długo. Zaznacza przy tym, że prośba o zmianę wyroku na karę śmierci nie oznacza z jego strony przyznania się do winy.

Berlin. W radzieckiej strefie Berlina odbyły się wczoraj masowe de-

monstracje niemieckie, domagające się postawienia trzech zwolnionych przed sąd niemiecki.

Niemiecki urząd denazyfikacyjny rozważa tę kwestię, jakie zamierza postawić trzem uwolnionym hitlerowcom przed niemieckim trybunałem denazyfikacyjnym.

Wkrótce stanę przed niemieckim trybunałem denazyfikacyjnym żona Goeringa — Emma Goering.

Wiedeń. Austriacki minister sprawiedliwości Gruber, udzielił przedstawicielom prasy wywiadu, w którym oświadczył, że jest wstrząśnięty unięwinieniem Papena, Schachta i Fritscha. Uważa, że Papen popełnił wobec Austrii najcięższą zbrodnię, gdyż był głównym sprawcą pozbawienia jej niepodległości.

Nowa konstytucja w Japonii uchwalona przeciw opozycji komunistów

Tokio. Nowa konstytucja japońska została uchwalona w Izbie Reprezentantów 347 głosami przeciwko 5-ciu. Przeciw nowej konstytucji głosowało czterech komunistów i jeden niezależny.

Tekst nowej konstytucji został opracowany według projektu, zaprojektowanego w marcu przez gen. Mac-Arthura i później przejrzanego przez komisję złożoną z 72 członków.

Konstytucja została uchwalona przez Izbę Reprezentantów po raz pierwszy 24 sierpnia r.b. Po przestudiowaniu przez Izbę Wyższą, tekst został jeszcze raz przedstawiony Izbie Reprezentantów w celu ostatecznego uchwalenia.

Premier Jozjida podziękował deputowanym i oświadczył, że jedność

narodu japońskiego jest konieczna do przeprowadzenia w życie demokratycznych zasad nowej konstytucji.

Wizyta dyrektora Morgana w Katowicach

Katowice. W Katowicach bawił dyrektor departamentu angielskiego ministerstwa oświaty, Artur Morgan. Głównie interesował się specjalnie zagadnieniami szkolenia dorosłych i młodzieży pracującej w Polsce.

W czasie pobytu swego na Śląsku dyr. Morgan zwiedził Dom Kultury OKZZ w Katowicach oraz ośrodek kulturalno-oświatowy Związku Górników w Sosnowcu. Szczególnie zainteresował się pracą ośrodka szkoleniowego CZZG w Dąbrowie Górniczej.

Z obrad Wojewódzkiej Rady Narodowej

Zagadnienia administracji, odbudowy gospodarczej, szkolnictwa, aprowizacji, propagandy i prasy, — przedmiotem namiętnej dyskusji

działalność stronnictw politycznych

(Dokończenie ze str. 1-tej)

ania Wojewody i wyraził mu w imieniu PPS votum zaufania.

Również przedstawiciel SL, ob. Zachowicz wyraził ob. Wojewodzie pełne zaufanie w imieniu swej partii.

Trzyletni plan nie odzwierciedla całokształtu potrzeb naszych powiatów

Przedstawiciel SD, ob. Adamowski rzeczowo skrytykował poszczególne resorty administracji wojewódzkiej, opowiedział się ostro przeciwko usuwaniu przez Mazurów osadników z zajętych przez nich gospodarstw.

Odnosnie 3-letniego planu odbudowy gospodarczej, oświadczył ob. Adamowski iż na niższych szczeblach był on opracowany na kolanie, gdyż powiaty otrzymały zaledwie 3 dni na opracowanie planów powiatowych. Czynniki społeczny nie brał w tej pracy w ogóle udziału. Dlatego plan ten nie będzie odzwierciedlał potrzeb powiatów.

Poruszył również ob. Adamowski bardzo istotną sprawę kolportażu gazety wojewódzkiej „Jedność Narodowa” przez „Cytelnika”, stwierdzając iż instytucja ta, specjalnie powołana do kolportażu prasy i publikacji, rozsprzedaje zaledwie 50% nakładu dziennego wspomnianej gazety, mając przy tym częste zwroty, gdy administracja gazety rozprowadza dziennie tę samą niemal ilość.

Z kolei ob. Surowiński w imieniu SP oświadczył iż stronnictwo to po obecnej reorganizacji, solidaryzuje się z linią Rządu Jedności Narodowej w całokształcie zagadnień polityki międzynarodowej i wewnętrznej. Jąłowia opozycja, zlaniem mówcy, nie da wspólna platforma porozumienia istnieje, potrzeba tylko jak najwięcej dobrej woli we wspólnym działaniu. Potępił również działalność band i wyraził w zakończeniu uznanie dla pracy Urzędu Wojewódzkiego i jego kierownika ob. Wojewody.

Zabrał następnie głos ob. Skaraziński chłop z pow. łomżyńskiego. W rzeczowych wywodach omówił bolączki i potrzeby chłopów skrytykował system podatkowy, który winien być jego zdaniem zmieniany w tym sensie by stawki podatkowe wymierzone były nie tylko od powierzchni posiadanych gruntów, lecz ich jakości. Zwrócił również uwagę na nieporządku w PZCW, który wymierza stawki ubezpieczeniowe od niestojących budynków. Oświadczył wreszcie ob. Skaraziński iż chłop polski stoi bezwzględnie na gruncie walki z bandytami, lesnymi, które pod maską politycznego działania grabią pieniądze biednego chłopu polskiego.

Ob. Hermanowski stwierdził, w swym przemówieniu poruszając w gospodarce miejskiej chaos w zarządzaniu nieruchomościami na terenie miasta. Należałoby się przede wszystkim zająć opuszczonymi niszczącymi budynkami, które wymagają natychmiastowego remontu więc i pieniędzy.

Ob. Żyłkiewicz Helena mówiła na temat sytuacji szkolnictwa w województwie, kładąc nacisk na niepokojący objaw odpływu sił nauczycielskich. Zaczęła „Jedność Narodowa” za rzekom nieuzasadnione napaści na nauczycielstwo (sprawa p. kierownik Szkoły Powsz. w Wasilkowie).

W dalszej kolejności przemawiał

ob. Szahin-Swinarski. W bardzo burzliwych ale niezbyt przekonujących słowach zaatakował on Wojew. Wydz. Odbudowy, który dużo planuje a mało robi. Również w ostrzale zarzutów p. prokuratora znalazł się Woj. Urząd Informacji i Propagandy, który rzekomo miał nie zdać egzaminu w akcji referendum czerwcowego. W akcji tej dawał się odczuć zdaniem ob. Swinarskiego brak druków, publikacji ulotek, materiałów propagandowych. Zarzuty spotkały również Kuratorium BOS. Ponosi ono zdaniem mówcy w dużym stopniu winę za odpływ nauczycielstwa do innych zawodów czy dziedzin, gdyż władze Kuratorium powodują znaczne opóźnienia w wysyłaniu poborów nauczycielom, gdy tymczasem administracja szkolna otrzymuje je w terminie.

W replice na zarzuty ob. Żyłkiewicza ob. Swinarskiego zabrali głos ob. Sawicka Redaktor gazety „Jedność Narodowa” i ob. Laszewicz Naczelnik Wydz. Informacji i Propagandy.

Ob. Sawicka: podstawą artykułów zamieszczonych na łamach „Jedności Narodowej” są zawsze tylko fakty, a myślą nacelną — obrona interesów ludzi pracy zjawiających się nieraz w Redakcji z płaczem w oczach i proszących o poruszenie szerokiej opinii publicznej pewnymi ujemnymi zjawiskami w naszym życiu. Jako redaktor naczelny i odpowiedzialny ob. Sawicka służy obrażonym czy znieważonym osobom satysfakcją na drodze procesu sądowego.

Propaganda Polski Ludowej nie jest kopią wzorów Goebelsowskich

Ob. Laszewicz w odpowiedzi prok. Swinarskiemu stwierdził iż wkład Urzędu Inform. i Propagandy w akcję referendum ludowego jest niewątpliwie i właściwie przez wszystkich oceniony. Nasza propaganda nie kopiuje wzorów niemieckiej Reichspropagandy i krzykliwej gadaniny, której próbkę dał przed chwilą prokurator Swinarski. Ma natomiast

W więzieniu norymberskim zachowanie się i zajęcia skazanych

Paryż. Jak informują naczelnicy świadkowie Goering od chwili ogłoszenia wyroku stracił właściwy mu ton i nawet nie usiłuje ukryć wielkiego przygnębienia. Cały czas poświęca porządkowaniu papierów osobistych, których całe stopy ma ze sobą w więzieniu. Większość papierów niszczy.

Drugim więźniem, którego zachowanie od chwili ogłoszenia wyroku najbardziej się zmieniło jest Sauckel. Dotychczas wyzywający do tego stopnia, że po rafił zakłócić przebieg sesji Trybunału, były szef urzędu pracy dostaje wprost ataków rozpacz na myśl o tym jakie nieszczęście ściga na swoją liczną rodzinę, ma on bowiem 9-ro dzieci.

Natomiast, feldmarszałek Keitel, jak wyjątkiem się funkcjonariusze więzienni, którzy go częściej widują, „pozuje na nieustraszonego”.

Baldur Schirach, dawny gauleiter Wiednia, woli odsiedzieć swoje 20 lat, niż ryzykować stawienie przed sądem austriackim, co mu zagraża w razie gdyby rada kontrolna go zwolniła.

Radni wyrażają pełne zaufanie dla pracy wojewody ob. Dybowskiego

nasza propaganda na widoku długofalowe zadanie wychowania społeczeństwa na zasadach demokratycznych. Materiały propagandowe rzucane zostały przez Urząd Inform. i Propagandy w akcji referendum w olbrzymiej ilości, co poparte zostało przez ob. Laszewicza cyfrowymi danymi.

Przemawiający z kolei ob. Bodalski słusznie podkreślił że dyskusja na tematy szkolnictwa jest tylko fragmentem trudności z jakim pora się na każdym odcinku nasza młoda państwowość, odnosząc coraz większe sukcesy.

Do emfaję wkład nauczyciela w zadanie kształcenia i wychowania młodzieży stwierdził ob. Bodalski że pracownicy państwowi i samorządowi nie mają wyższych poborów i cierpliwość tu obowiązywać musi.

Ostatni z mówców ob. Szemiota, Naczelnik Urzędu Poczty i Telegrafów, w rzeczowych słowach odparł zarzuty skierowane pod adresem reprezentowanego przezeń Urzędu, wskazując na duże trudności techniczne w pracy i brak sił fachowych.

Po wyczerpaniu listy osób zapisanych do głosu w dyskusji zabrał głos ob. wojewoda St. Dybowski, oświadczył co następuje:

„Gdy oni strzelają do braci, my budujemy Polskę. Zobaczymy, kto zwycięży”

Na wstępie zdęzawował ob. Wojewoda wszelkie obawy co do usuwania na ziemiach odzyskanych z gospodarstw osadników Polaków na korzyść Mazurów. Żaden Mazur nie dostanie ziemi osadnika, który już się zagospodarował, lecz otrzyma ekwiwalent w innej gospodarce. Kwestia szkolenia personelu administracyjnego jest bardzo pilna. Mimo trudności w tej dziedzinie Urząd Wojewódzki przeprowadza szkolenie pracowników państwowych; ostatnio takie przeszkolenie

odbyli pracownicy skarbowi. W projekcie jest zorganizowanie kursu przeszkoleniowego dla referentów budżetowo-gospodarczych z poszczególnych starostw.

Co do dóg samorządowych, stan w tej dziedzinie grozi wprost katastrofą, o ile nie przedsięwzięcie się natychmiast odpowiednich środków zaradczych. Straty mogą wynieść nieobliczalnie przy dalszym zaniechaniu tych spraw.

Odnosnie jedynego prasowego organu wojewódzkiego, gazety „Jedność Narodowa”, ob. Wojewoda stwierdził, iż ambicją oficjalnych czynników jest utrzymanie tego pisma, które z dnem każdym staje się coraz lepszym odzwierciedleniem życia naszego województwa. Istnieje projekt wydawania miesięcznika czy kwartalnika, który by omawiał ważne problemy w skali wojewódzkiej.

Myśli się również poważnie o powołaniu do życia wyższej uczelni, w rodzaju Instytutu Wschodniego wzorem podobnych uczelni na innych ziemiach polskich, np. Instytutu Pomorskiego. Byłaby to uczelnia z przewagą nauk społeczno-politycznych. — Przemówienie swe zakończył ob. Piękný stwierdzeniem, brzmiącym jak następuje:

„Wbrew trudnościom i problemom, jakie przed nami stoją, my budujemy Polskę, podczas gdy oni strzelają do braci. Zobaczymy kto zwycięży”.

Wniosek Prezydium, formułujący w wyniku obrad szereg decyzji, odczytanych przez przewodniczącego, mgr. Wenclika, Rada jednogłośnie zatwierdziła.

Ze względu na spóźnioną porę i niewątpliwie przeciąganie się dyskusji, dalszy tok obrad ograniczono do 20 punktów: 1) wyboru 2-ich członków Wydziału Wojewódzkiego i 2) spraw bieżących. Na członków Wydziału Wojewódzkiego wybrano jednogłośnie ob. ob. Stachurskiego z PPS i Zachowicza ze Stronnictwa Ludowego.

Następnie zabrał głos ob. Pa-gawko, Naczelnik Woj. Wydz. Aproprowizacji i Handlu w sprawie wniosku, dotyczącego uznania części terytoriów naszego województwa za tereny przyczółkowe. Wniosek ten, uzupełniony przez delegatów pow. sokólskiego w sensie dołączenia do terenów przyczółkowych niektórych części tego powiatu, przyjęty został przez Radę.

W dalszym ciągu mgr. Wenclik, Przewodniczący WRN, odczytał dwie rezolucje, potępiające wystąpienie Byrnesa w sprawie naszych granic zachodnich i wyrok w procesie niemieckich zbrodniarzy wojennych w Norymberdze. Obie rezolucje przyjęto przez aplaudacje.

W zakończeniu obrad ob. Bodalski odczytał wyjątki z „Gazety Ludowej”, jako niewątpliwie dowody antynarodowej polityki PSL, która w ostrych słowach potępił. Z wypowiedziami ob. Bodalskiego na ten temat solidaryzował się w imieniu PPS, ob. Krzewniak.

Na tym zakończono posiedzenie WRN, zamknięte przez mgr. Wenclika.

Z ŻYCIA WOJEWÓDZTWA

Suwałki protestują przeciwko wyrokowi w Norymberdze

Zjazd nauczycielski

W dniu 4 X rb. odbył się w Suwałkach pierwszy Zjazd ZNP. Zjazd zaszczycili swoją obecnością: Poseł do KRN ob. Saciłowski, Starosta Powiatowy Manczewicz, Przedstawiciel wojska, Sekretarz PPR Kowal, Sekretarz PPS, Przedstawiciel SL, Str. Dem. i in.

Zjazd zagaiła przewodnicząca Z. N. P. ob. Malarewiczowa następnie został wygłoszony referat o celach i zadaniach Związku przez naucz. szk. pow. ob. Lysakowskiego. Potem przemawiali kolejno goście zaproszeni, życząc owocnej pracy i pomysłnych ob. ad. Na tym część oficjalna została zakończona.

Zebrań Związku przystąpili do obrad i wyboru nowego zarządu. Na przewodniczącą pow. ZNP została wybrana ob. Rutkowska, kierownik szk. pow. Nr 4 w Suwałkach.

Wieczorem o godz. 18 ej odbył się wiec. Prelegentem był poseł do KRN ob. Saciłowski. Zająć się nie należy, że sala Reduta jest tak

mała, iż nie mogła pomieścić wszystkich zebranych.

Część zgromadzonej publiczności stała w przedsiönku a nawet na schodach. Ob. poseł w swym przemówieniu poruszył najbardziej aktualne zagadnienia doby współczesnej, poruszając sprawę ostatniego posiedzenia KRN ze specjalnym pod-

kreśleniem 3-letniego planu odbudowy oraz sprawę ordynacji wyborczej. Następnie mówca przeszedł do sprawy wyroku w Norymberdze i zbyt łagodnego wymiaru kary na zbrodniarzy hitlerowskich.

W związku z powyższym została uchwalona rezolucja, której treść podajemy poniżej:

Re z o l u c j a

My Suwałczanie zebrani na wiecu w dniu 4 X 46 r. w związku z procesem i wyrokiem w Norymberdze, protestujemy przeciwko zbyt łagodnemu wymiarowi kary.

Zbrodnie hitlerowskie zbyt dotknęły naszą Ojczyznę, ażeby choć jeden z nas mógł mieć w sercu litosć dla dziejowych zbrodniarzy. Łagodny wyrok dla Schachta, von Papena i innych może być dla nas prognostykiem nowej wojny. Nie zapominamy i nie zapomnimy o tym nauczniu strasznym doświadczeniem lat 1939-1944, że hitlerowska hyd-

ra może jak legendarny smok po utraceniu kilku łbów znów ożyć, i straszne widmo odwetowej wojny pod znakiem swastyki znów stanie przed nami.

Protestujemy przeciwko wyrokowi, który nie docenia tego niebezpieczeństwa jakie znów stanie przed nami, przed naszą Ojczyzną, w której ziemię jeszcze nie wsiąknęła krew milionów naszych braci, ojców, siostr i matek.

Ojczyzna nasza, którą najbardziej dotknęła wojna, która swymi ruinami Warszawy, milionami rozsianych mogił po całym kraju jest najbardziej widocznym znakiem popełnionych zbrodni hitlerowskich nie może przejść do porządku dziennego po wyroku Norymberskim.

Kategorycznie domaga się należytego wymiaru kary, który urwie raz na zawsze łeb hydrze, niema litosć nad katami, niema litosć nad barbarzyńcami, niema litosć dla ludzi, których ręce nie obeschły od krwi ofiar przez nich pomordowanych.

Z powiatu łomżyńskiego

Smutny objaw

W niedzielę Łomża obchodziła uroczystość 2-letniej rocznicy święta MO Uroczystość rozpoczęła się złożeniem wieńców na grobach milicjantów poległych w walce o demokrację. Wieńce składali przedstawiciele władz, różne instytucje, urzędy i szkoły powszechne. Po południu odbyła się akademii Mówcy, w osobach ob. ob. Starosty, Burmistrza, Inspektora Szkolnego oraz przedstawiciele partii politycznych, podkreślali wielką ofiarę krwi, którą MO wogóle, a w powiecie łomżyńskim w szczególności (50 zabitych) złożyła w walce o ugruntowanie demokracji i spokój, obywateli. Na zakończenie członkowie MO odegrali wodewil w 3 ch aktach p. t. „Za-

Wieczory teatralne

Teatr Miejski czci stulecie zgonu Chopina

Z racji stulecia zgonu największego muzyka Polski dziś i jutro w Teatrze Miejskim odbędzie się widowisko muzyczne p. t. „Od Cyda do Zolnierza Polskiego”. Jest to monaż muzyczno-poetycki, złożony z najcenniejszych utworów poetów polskich, ilustrowany muzyką największych naszych kompozytorów.

Tak więc widzowie usłyszą Mickiewicza (Improwizacja z III cz. Dziadów), Słowackiego (Hymn), Kraaińskiego (Pożegnanie), Norwita (Fortepian Chopina), Wyspiańskiego (Modlitwa Konrada). Utwory te będą ilustrowane muzyką Chopina. Z poetów późniejszych i współczesnych m. in. będą wygłoszone wiersze Kasprówicza, Kitakowiczówny, Pasternaka, Dobrzyńskiego. Ponadto szereg melodji ludowych (kujawiak, trojak, oberek i t.p.) nada odpowiednią oprawę wieczorowi.

Wykonawcą tej niecodziennej imprezy artystycznej będzie Władysław Szaryński, jeden z najwybitniejszych artystów sceny polskiej, przy współudziale Heleny

Dobre rady Ciec Maia

Wcale nie bajka o złotej rybce

Nie była to żadna rybka, tylko poprostu ryba. I nie złota, a solona. I nie, zwinnachyba, nianęca się przy strusielach masyżkami barwnymi łęczy, blyszącące szczeronolę uską, ale cieżka, masyżna o wadze 2700g osiemdziesiąt datemię i pół kilograma.

W Ołocku jej nie chcieli, poprostu nie wyhubili na karty. Każdy moiał twięż rybę z jeziora, niż solonę z Ameryki. Ludzie tamtejsi widzieli w śyctu najeżda. Z najeżdnego pieca chleb jedli. Nie dali się nabrać na kamał. Blizę im było z wędką do jeziora, niż z koszykiem do Spółdzielni.

Ala pan starosta był także nie w ciemnej jay.

Nie to nie, - pomysłal - bez łaski. Ze swoim towarem nie będąmy się nikomu napraszał.

Zabieracie sobie tę rybę - napisal do Wojewódzkiego Wydziału Aprowizacji - u nas nie ma głupich.

Białystok nie jest taki honorowy - udecydował obywatel Puzawko - u nas sjadną.

Wziął i napisal na białym papierze czterowymiatramtem do Społom do Ołocka, żeby mu tę rybę praysłali. Potem uładł na stolku i czekał na nią.

Czekał smacznie dłużej, niż szanując się panna na rendez vous, aż całe dwa tygodnie od 5-ego do 27-ego września.

21-ego września wysłano nareszcie do niego odpowiedź.

Ze ryba była, ale wyszła.

Ludzie wacni i szlachetni, nawasze Wam uszytko mówię - co niem i czego nie totem. Cała jestem Powiadał mi chociaż jeden raz w życiu. Jak sądzicie, czy ryba wyszła, czy poprostu agnula?

Ciec Maia

ODEZWA

Towarzystwa Pomocy Uczącej się Młodzieży Chłopskiej

Warunkiem najistotniejszym pełnego udziału warstwy włościańskiej w życiu twórczym Demokratycznej Polski jest podniesienie poziomu umysłowego mieszkańców wsi polskiej a zwłaszcza udostępnienie oświaty dla młodzieży wiejskiej.

Pierwszy istotny krok w tym kierunku - to zrealizowanie hasła bezpłatności nauczania we wszystkich szkołach a więc w powszechnych, średnich i wyższych. Ten krok najwyższych Władz Państwowych otworzył naosć bramy oświaty przed młodzieżą wiejską, nie rozwiązał jednak - bo zrobić tego nie mógł - wszystkich trudności.

Ludność wiejska na terenie naszego województwa znajduje się w znacznym procencie w bardzo ciężkich warunkach materialnych. Wysyłanie dzieci do szkoły średniej lub wyższej przekracza więc bardzo często możliwości finansowe przeciętnej rodziny chłopskiej. Pozostawianie zaś dużej ilości dzieci poza szkołą byłoby zbrodnią, na którą nie może spokojnie patrzeć społeczeństwo polskie. Doprowadziłoby ono w konsekwencji do tego stanu, który istniał w Polsce sanacyjnej, gdzie młodzież wiejska stanowiła w szkołach średnich około 20% ogólnej ilości uczniów a na wyższych uczelniach nawet 5%.

Do takiego stanu nie dopuści obecne, świadome swych zadań społeczeństwo demokratyczne. Musi ono stanąć na tej wysokości wyróbnienia obywatelskiego, którego żąda powaga sprawy. Idąc w ślad posunięć rządowych, winno ono przyjść z pomocą finansową tej młodzieży wiejskiej, która nie może własnymi środkami pokryć kosztów nauki i utrzymania w mieście.

Przy poparciu Obywatela Wojewody, zorganizowało się na obszarze województwa białostockiego Towarzystwo Pomocy Uczącej się Młodzieży Chłopskiej, którego szczytne zadanie określa najlepiej art. 7 statutu: „Celem Towarzystwa jest niesienie pomocy materialnej Chłopskiej Młodzieży, kształcącej się w środowiskach poza rodzinnych oraz zapewnienia jej zdrowych i moralnych warunków wychowawczych jak i odpowiednich warunków do nauki”.

Władze Towarzystwa przystąpiły już do pracy, chcąc możliwie najszybciej i najskuteczniej spełnić swoje zadania.

Wierząc w ofiarnosć naszego społeczeństwa, zwraca się Zarząd Towarzystwa o udzielenie poparcia finansowego w tym głębokim przekonaniu, że na liście ofiarodawców nie zabraknie żadnego urzędu, instytucji i przedsiębiorstwa jak też żadnego świadomego obywatela.

Pieniądze, choćby najskromniejsze kwoty, prosimy wpłacać na konto Towarzystwa Nr 232 w KKO w Białymstoku.

Za Zarząd Towarzystwa
Prezes - R. Gintowt.

Nie jest to żadnym sekretem

i dlatego informujemy że,
1) ciągnięcie II-ej klasy 48 ej loterii klasowej rozpoczęła się 12-go b.m.
2) główna wygrana tej klasy wyniosła obecnie pół miliona złotych,
3) ostatni termin odnowienia losu 9 b.m.
4) w tej klasie i w dalszych rozlosowanych będzie cieżkiem 41,000 - wygranych na sumę 55 milionów złotych, w tym milion, 5 wygranych po 500 000 zł, 32 po 100,000 zł, 50 po 50,000, 120 po 20,000, 400 po 10,000, 1 t, d.
dlatego też warto jeszcze i teraz przystąpić do gry. Ryzyko niewielkie - szanse duże.

Klucz Złoty Młodych w Białymstoku

W dniu 12 i 13 października br. odbędzie się pierwszy Zjazd Wojewódzki Związku Walki Młodych w Białymstoku, w sali Teatru Miejskiego.

Na zjazd ten zaprasza się społeczeństwo białostockie, a zwłaszcza organizacje młodzieżowe i młodzież nieorganizowaną. Uroczyste otwarcie zjazdu nastąpi dnia 12 X. br. o godz. 10 ej rano.

Po części oficjalnej, części artystycznej.

Stuchamy białostockiego RADIA

Środa, 9 października 1946 r.
Godz. 6.00 Transmisja audycji ogólnopolskich z Warszawy. Program lokalny: 8.30 Artykuł wstępny gaz. „Jedność Narodowa” 8.45 Muzyka z płyt 8.55 Informacje i omówienie programu na dzień bieżący. 9.00 — 12.00 Przerwa. 12.00 Transmisja audycji ogólnopolskich z Warszawy 14.45 — 15.30. Przerwa. Program lokalny: 15.30 „O antysemityzmie” — pogadanka informacyjna cz. II 15.45 Muzyka z płyt. 16.00 Transmisja audycji ogólnopolskich z Warszawy. Program lokalny: 21.10 Pogadanka z cyklu „Poznajmy prawor wiceprezesa Sądu Okręgowego, Józefa Stawicki”. 21.20 „W pewnym domu” — audycja słowno-musyczna, w opracowaniu Heleny Wilczyńskiej. 21.40 „Czy znasz literaturę” — I audycja konkursowa P.R. w Białymstoku. 21.50 Informacje i omówienie programu na dzień następujący. 22.00 Transmisja audycji ogólnopolskich z Warszawy. 24.00 Hymn. Koniec audycji.

TEATR I KINO

Teatr Miejski — Dziś występ Wł. Surzyńskiego „Od Cyda do Żołnierza polskiego”.
Kino „Tea” — Film produkcji radzieckiej p. t. „O 6-tej wieczorem po wojnie”. Początek seansów o godz. 16, 18, 20.
Kino „Net” — Dziś film produkcji amerykańskiej p. t. „A imię ich milion”. Początek seansów o godz. 15, 17 i 19.

Podaje się do wiadomości, że apteki publiczne w Białymstoku od dnia 10. IX 46 roku są do odwołania są czynne od godz. 8 do godz. 17, za wyjątkiem apteki dyżurnej, która jest czynna całą dobę.
Okręgowy Izba Aptekarska.

Nocne dyżury aptek w Białymstoku

Od dnia 7 X 46 do 13 X 46 r. włącznie apteka A. Kresowickiego, ul. Warszawska 54.

OGŁOSZENIE

Wydział Hipoteczny Sądu Okręgowego w Białymstoku ogłasza iż został zgłoszony wniosek o ponowne założenie zniszczonej księgi hipotecznej nieruchomości położonej w Białymstoku przy ulicy Elektrycznej pod Nr pol. 13 o obszarze 3365 metrów kwadratowych należącej do Białostockiego Towarzystwa Elektryczności SA.

Ogłoszenie

Podaje się do publicznej wiadomości, że zgodnie z ogłoszeniem Wydziału Aprobacji Zarządu Miejskiego wydawanie kart wymiennych na m.c listopad r.b. odbywać się będzie w terminie od dnia 7 do 13 października r.b. przy ul. Warszawskiej 21.

Milionowy walczarz suwałski pod kluczem Nie wierzył w złotówki — kochał dolary

Dnia 7 października br. z polecenia Białostockiej Delegatury Komisji Specjalnej został aresztowany dwudziestoletni młodzieniec, niejaki Czarnałowski Ryszard, mieszkaniec Suwałk, pod zarzutem uprawiania handlu obcą walutą.

W wyniku rewizji domowej u podejrzanego znaleziono: dolary w złotych i banknotach, gułdony w złotych, funty angielskie w złotych i banknotach, ruble rosyjskie w złotych, marki niemieckie w złotych i banknotach, franki francuskie w złotych.

Wartość zakwestionowanej waluty obcej wynosi około 2 milionów złotych. W czasie przesłuchania, Czarnałowski przyznał się do winy.

Na uwagę zasługuje cyniczne oświadczenie podejrzanego, który motywując swoje przestępstwo, tłumaczył się, że handlował obcą walutą, by zabezpieczyć sobie przyszłość, gdyż w walutę polską nie wierzył.

W środę 9 b. m. i czwartek 10 b. m. w sali Teatru Miejskiego odbędą się dwa występy znakomitego artysty

Władysława Surzyńskiego

Od Cyda do Żołnierza Polskiego

Współdziałając: Helena Wilczyńska, fortepian — prof. Halina Debrzyńska. Początek o godz. 18 ej.

Ogłoszenie

Podaje się do wiadomości, że Komisja Cennikowa Województwa Białostockiego dnia 3-go października 1946 r. ustaliła ceny wolnorynkowe na następujące artykuły.

- I. Cena chleba. w hurcie, na 105% ceny nabywczej mąki za 1 kg. w detalu, na 110% ceny nabywczej mąki za 1 kg. Ponięważ instytucje gospodarcze jak PCH. i „Spółem” zobowiązują się dostarczyć mąki 90% w cenie 16 zł. za 1 kg. z tym 1 kg. chleba z mąki 90% ma kosztować w hurcie 17 zł. w detalu 18 zł. Mąka 80% ma być sprzedawana po 17 zł. 1 kg. z tym kilogram chleba z mąki 80% ma kosztować w hurcie 18 zł. w detalu 19 zł. Ceny pieczywa białego: 10 dkg. bułka ma kosztować w hurcie 7 zł. w detalu 8 zł. 10 dkg. bułka zdobna ma kosztować w hurcie 9 zł. w detalu 10 zł.

- II. Cena nabiału. Masło smietankowe od 350—do 360 zł za 1 kg. Masło oseklowe od 290—do 300 zł za 1 kg. Ser wiejski od 30—do 35 zł za 1 kg. Ser tyłczycki od 140—do 150 zł za 1 kg. Mleko pełne od 15—do 18 zł za 1 l. Smietana od 90—do 100 zł za 1 l.

- III. Cena mięsa i tuszu. Wołowina od 140 do 150 zł za 1 kg. Baranina od 110 do 120 za 1 kg. Stosina od 340 do 350 zł za 1 kg. Wieprzowina (rąbanka) 220 za 1 kg. Boczek 250 za 1 kg. Kielbasa zwykła od 230 do 240 zł za 1 kg.

- IV. Cena cukru. Cukier 180 zł za 1 kg.

Wszystkie placówki handlowe i przemysłowe hurtowe i detaliczne obowiązane są do wywieszenia cenników na powyższe artykuły na widocznym miejscu w swych przedsiębiorstwach.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 5 października 46 r. aż do odwołania. Właściciele poszczególnych przedsiębiorstw obowiązani są ściśle stosować się do powyższych cen. Nadmieniamy się iż winni niestosowania się do powyższego będą po coignięci do odpowiedzialności w myśl art. 11 dekr. PKWN. z dnia 25-10-1944 r. (Dz. URP. Nr 9 poz 49) o lichwie i spekulacji.

... „W czynie i prawdzie”

Zaloga posterunku MO w Supraślu codziennie w pracy i zbliża się do siebie jak zwycięzca dla Polski i demokracji. Wyrazem tego jest zdobywanie złotych przez wywrotkowi członków zalogi w drugą rocznicę powstania MO. Milicjanci przyrzekają: „Wierząc stać na strazy demokracji, przystąpi do zdecydowanej walki z pijaństwem, postępować będziemy i prawdę jak przystało do milicjanta, być wzorem obywatela i obrońcy ludu”.

Wierzymy, że te piękne i wzniosłe zasady znajdą pełne urzeczywistnienie w praktycznej działalności zalogi posterunku MO w Supraślu, zgodnie z jej wola.

Ogłoszenie

Wydział Hipoteczny Sądu Okręgowego w Białymstoku ogłasza iż został zgłoszony wniosek o ponowne założenie zniszczonej księgi hipotecznej nieruchomości położonej w Białymstoku przy ulicy Fabrycznej pod Nr pol. 29 o obszarze 401 sążni kwadratowych należącej do zmarłych Leopolda i Jadwigi małżonków Książkiewicz, po których zostało otwarte postępowanie spadkowe.

Wszystkie osoby, mające jakiegokolwiek prawo do pomienionej nieruchomości winny się zgłosić w Wydziale Hipotecznym Sądu Okręgowego w Białymstoku w terminie sześć miesięcy od dnia ukazania się niniejszego ogłoszenia w Monitorze Polskim pod skutkami prekluzji.

GAZGENERATORY do samochodów. 2-3 i 4-5 ton na drzewo i torf dostarcza i wbudowuje Fabryka dla Przemysłu Kolejowego Katowice, ul. Floriana 7 Tel. 308-95

Unieważnia się stradzony dokument repatriacyjny na nazw. Borys Piotr, zam w Wasilkowie.

Unieważnia się zgubiona karta repatriacyjną na nazw. Andrzejewicz Maria i Franciszek zam Sokółka.

Unieważnia się zgubioną kartę repatriacyjną nr 603 na nazw. Ignacy Franciszek.

Skradziono zaświadczenie wojskowe KKU Białystek na nazw. Iwanowicz Bazyl zam ul. Lipowa 29 n. m. 4.

Skradziono kartę ewakuacyjną na nazw. Sudołowicz Albin, zam w Sokołce ul. Kościelna nr 22.

Zgubiono kartę repatriacyjną na nazw. Górecki Józef zam w Trzyniech pow. Dębrowa pow. Sokółka.

Zgubiono książeczkę wojskową wydaną przez D-2wo 2 korpusu W.P. w Iranie na nazw. Gumiada Bazyl ur. 18 9 r.

Biuro Państwowej Fabryki Przemysłu Jedwabno-Galanteryjnego Nr 6 w Białymstoku ul. Św. Józefa 15 zakupi o różnej mocy motory elektryczne. Zgłaszać się od godziny 10 tej do 12-tej w tut. Fabryce pokój Nr 12 Wydział Ruchu i Energetyki.

Firma Goebel Bydł. Materiały Kojące Budowlane Białystok, Stosny Rynab 21 — ul. Piwna 10. Produkuje: maszyny szrot komlony, kłoty, sieczkarnie, piły, wałki, kamary, popy i okucia walcowe — Składowo: Wła. Kozłowski.

Prenumerata z dostarczeniem na miejsce gotową lub posta miesięczna — 25 zł, kwartał — 70 zł, półrocze — 130 zł, roczna — 260 zł. Cena ogłoszeń za tekstem i z/w szerokość i wysokość — 10 zł, w tekście — 25 zł. Ogłoszenia izna: bezdroża i podróże — 10 zł, za 1 min. sta, 1 opalty, drobne — 5 zł. od słowa, poszukiwanie /rodzin — 8 zł, od słowa. Tłuszczone drukami 50% drożej, niedziela i święta 20% drożej. Konto czekowe w K.K.O. Nr 487. Ogłoszenia nadsyłane z prowincji będą zamieszczane po uprzednim ogłoszeniu.